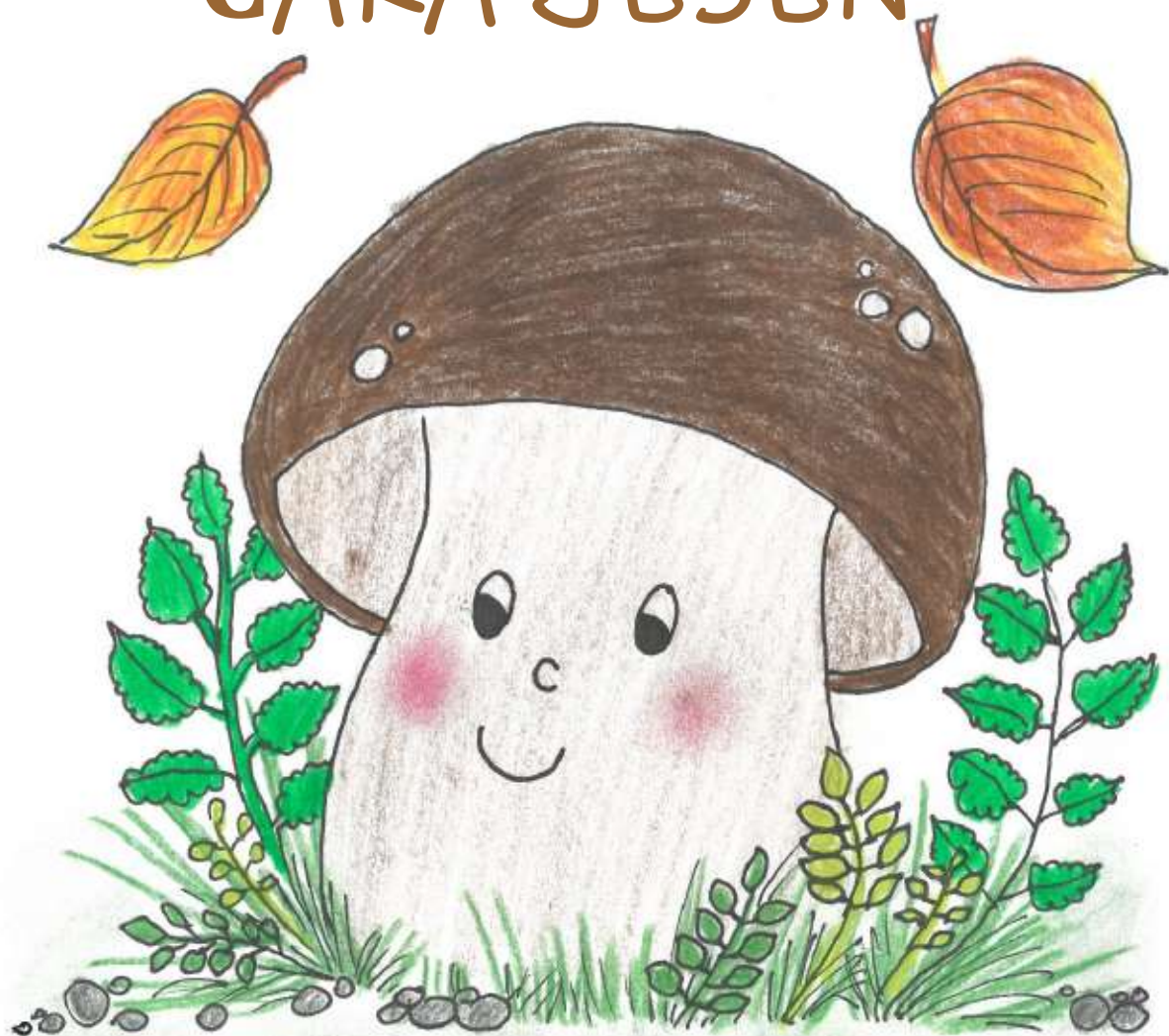

SUZANA MARTINČIČ

GOBAN JURČEK

ČAKA JESEN

Ilustrirala Suzana Martinčič

Suzana Martinčič

Goban Jurček čaka jesen

Ilustrirala

Suzana Martinčič

Založila

REALKA, Jasna Colnerič, s. p.

Lastine 2e, 3250 Rogaška Slatina

Leto izdaje

2026

Noben del tega dela ne sme biti reproduciran, shranjen ali prepisan v katerikoli obliki oz. na katerikoli način, bodisi elektronsko ali mehansko s fotokopiranjem, snemanjem ali kako drugače brez predhodnega dovoljenja podjetja REALKA.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 264786691](#)

ISBN 978-961-97185-4-4 (PDF)

V gozdu, kjer mah diši po dežju, je rasel goban Jurček. Bil je mlad, okrogel, sijoč in ponosen na svoj gladek rjav klobuk, ki se je v jutranjem soncu svetil kot žamet. Vsak dan je veselo pozdravljal sončne žarke in se spraševal, kdaj bo prišla jesen. Vedel je, da bo takrat postal velik in odrasel goban ter da bo elegantnejši kot kdaj koli prej.

Zrak je bil vsako jutro hladnejši, listi na drevesih so šumeli drugače ter si igrivo šepetali gozdne skrivnosti. Poletje se je počasi poslavljalalo. Cvetovi ob robu jase so se zapirali, njihov vonj je postajal globlji in šibkejši. Zrak je bil, kljub svoji hladnosti, prijazen in svetloba prodornejša kot kdaj koli prej. Goban Jurček je čutil, da se v gozdu nekaj spreminja. Upal je, da prihaja jesen.

Nekega dopoldneva je mimo priletela čebelica Tilka, drobna in utrujena od dela. Še vedno je brenčala med zadnjimi cvetovi, a njeno brenčanje je bilo tišje kot poleti: »Bzzzzz ...,« je zaplesala okrog Jurčka. »Pozdravljena Tilka,« je rekel goban veselo. »Ali morda veš, kdaj pride jesen?« »Jesen? Ta pride, ko cvetovi zaprejo oči in méd postane gost in lepljiv,« je zabrnela, potem pa odletela med trave in za sabo pustila sladek vonj po medu.

Jurček je nekaj časa obstal v tišini, ki se je vila za brenčečo čebelo. Kmalu za tem pa je izpod praproti prekobacal jež Polde. »Poglej, koliko listov je tukaj! Kar ne morem se odločiti, katere bi nabodel,« je na hitro spregovoril. »Kaj pa boš počel z vsemi temi listi?« je bil zvedav Jurček. »Zgradil si bom posteljo,« je odločno pojasnil Polde. »Torej je jesen že blizu?« je upajoče vprašal Jurček. A odgovora ni dobil. Jež je le nabodel nekaj listja in jo v tišini ucvrl proti svojemu domu.

Zvečerilo se je in nad gozd je padla noč. Razlegalo se je tiho šumenje, veter je nežno dihal med vejami in listje se je gibalo kot najmirnejši valovi. Boter mesec si je nadel spalno čepico in sramežljivo pomežiknil zvezdi severnici. Jurček ni spal, poslušal je, kako gozd menja ritem. Zdel se mu je počasen, globlji, skoraj kot bi dihal v sanjah. Umirjeno je zaprl oči in nežno padel v globok sen.

Zgodaj zjutraj, še preden si je Jurček z roso uspel umiti oči, je mimo priskakljala žaba Živa. »Kvak-kvak ... Mmmmm, kako je danes blato mehko kot oblak.« »Dobro jutro tudi tebi, Živa,« jo je odgovoril Jurček. »Ali mehko blato prinaša jesen?« je bil zvedav. »O, tega pa ne vem, vem pa, da se gozd že pošteno pripravlja ...« In še preden je žaba povedala do konca, je že ni bilo več. Jurček se je zazrl v nebo. Sonce se je spustilo nižje, svetloba je postajala vse mehkejša, skoraj zlata. V glavi pa so mu odzvanjale besede žabe Žive. »Le kaj pomeni, da se gozd pripravlja? Ali moram tudi jaz kaj narediti,« se je spraševal.

Tedaj pa je začelo deževati. Dež je pral mah, veter pa je vsakemu cvetu posebej kuštral čašne liste. Jurček je zaprl oči in poslušal, kako kaplje dežja trkajo po njegovem klobuku. Kar naenkrat se je sam sebi zdel večji in močnejši. »Ali morda dež prinaša jesen?« Vse je bilo tiho, odgovora ni dobil. Ko se je zopet prikazalo sonce, se je nad njim zalesketala prečudovita mavrica.

Z občudovanjem jo je Jurček odgovoril: »Prelepa mavrica, je bila morda jesen tista, ki te je nagovorila, da nad gozdom narediš ta prečudoviti lok?« Mavrica Minka se je kot balerina raztegnila še močneje, da so jo lahko videli vsi prebivalci gozda, a Jurčku ni želela odgovoriti. Bahavo je zaprla oči, domišljavo dvignila obraz ter se šopirila v vsej svoji lepoti.

Tedaj pa je ob sebi zagledal polža Gregorja. Bil je poseben polž, sicer mrkega obraza, a ponosen na svojo hišico. Bila je kot iz porcelana. Danes pa je na njej nosil še dežne kapljice, ki so se bleščale kot biseri. Brez besed se je v počasnem tempu sprehodil mimo Jurčka, ta pa je opazil utrujenost in spokojnost v njegovih očeh. Je morda to znak, da prihaja jesen v svoji veličastni tihoti in potrpežljivosti?

Dnevi so bili vse krajši. Sonce je popoldne leglo nižje, sence so postajale daljše. Gozd je dišal po gobah, kostanju in mokrem listju. Jurček je čutil, da je vsak njegov dih bližje jeseni. Uzrl se je v nebo in občudoval modrino, ki se je bohotila nad njim. Drevje je kot najboljši slikar z rumeno, rjavo, rdečo in oranžno barvo pobarvalo svoje listje. Kot drobni plameni so migali v vetru, pripravljeni na let. Jurček je občudoval njihov pogum, saj je bil vsak list kot potnik, ki zapusti svoje drevo in to čisto brez strahu.

Ob majhnem hrastu je stala veverica Tinka, bila je polna energije. Pomahala je Jurčku: »Pozdravljen. Zbiram lešnike za zimo, upam, da te ne motim.« »Lešnike zbiraš? Ali tudi jaz potrebujem lešnike?« Tinka se je zasmejala: »Seveda ne. Lešnike si jeseni nabereмо veverice, da pozimi nismo lačne.« »Jeseni? Si že srečala jesen?« je bil zvedav goban. »Ja, malo po malo jo vidim,« je rekla Tinka. »Vidim jo predvsem v listih, ki spreminjajo svojo barvo in v nebu, ki postaja vse temnejše,« je modrovala Tinka, nato pa jo je s polno košarico lešnikov brž ucvrla proti domu.

Stari hrast Peter je opazoval Jurčka, kako zvedavo opazuje svet. Njegove mogočne veje so rasle skoraj do neba, korenine pa so se raztezale globoko v temno zemljo. Bil je kot varuh gozda. »Mladi prijatelj,« je zagodrnjal z globokim razpokanim glasom, »slišim, da te zelo zanima, kdaj bo prišla jesen.« Nastala je tišina, listi na njegovih vejah pa so igrivo zaplesali. Nadaljeval je počasi in razločno: »Jesen ne pride kar naenkrat. Prikrade se tiho in počasi kot prijazen obisk – v listih, ki se barvajo, v hladu, ki te boža in v tišini, ki se naseli med drevesa.« Potem je nežno spustil enega od svojih listov, da je elegantno zaplapolal proti tloraj in nadaljeval: »Jesen je kot pravljica, ki se bere počasi in s šepetom.« Jurček je pogledal izpod klobuka in se čudil. A hrast ni dodal ničesar več, le zasmejal se je in pokončno obstal v svoji tišini.

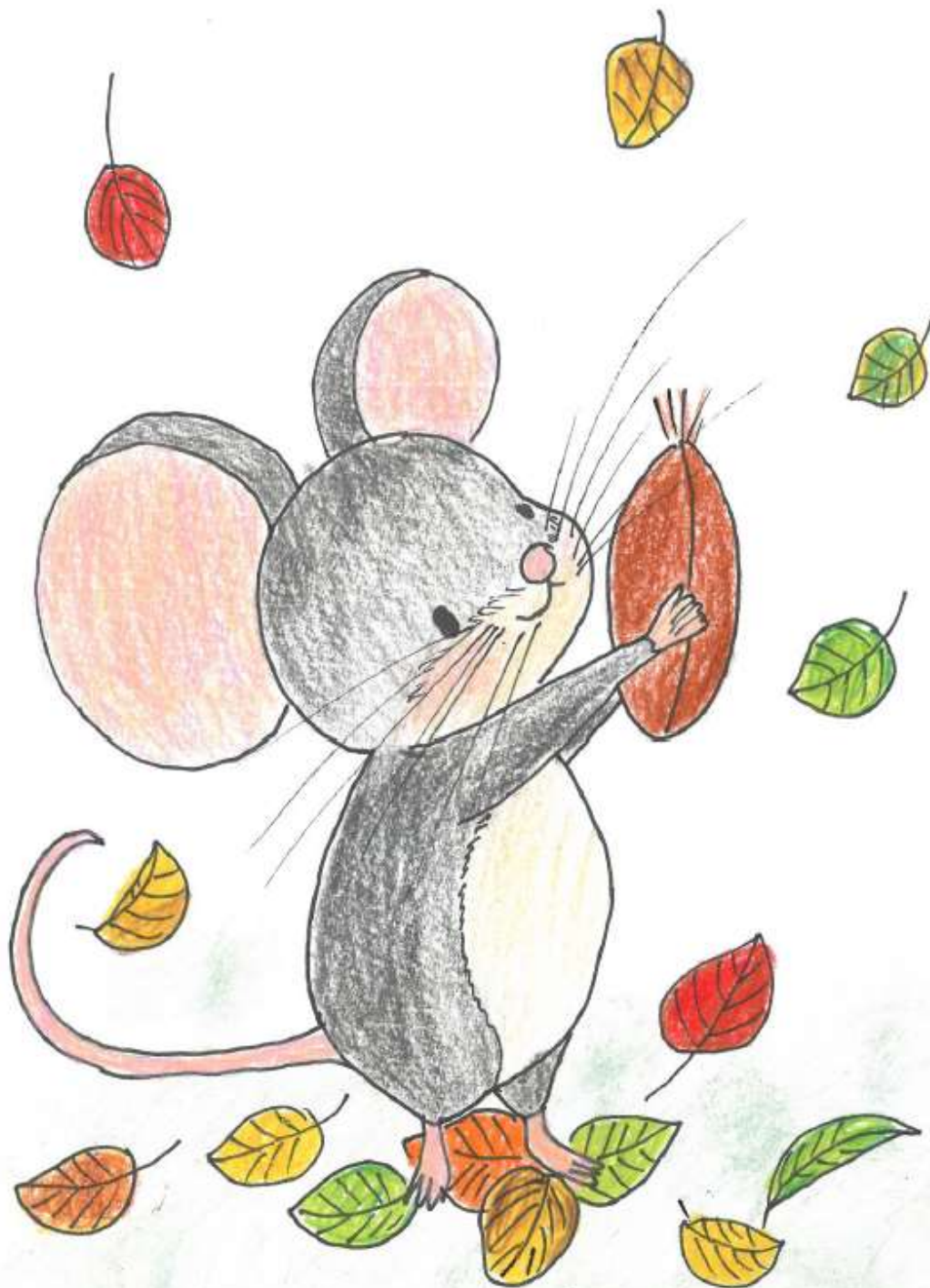
Nato je mimo pripihal veter Martin – žvižgajoč, hladen in poln dišav po mahu in smrekovem lubju. Nežno je objel Jurčka ter ga igrivo zamajal. »Prihaja, prihaja,« je šepnil tiho, kot bi se bal, da bo razkril največjo gozdno skrivnost. »Kdo prihaja?« je poskušal izvedeti Jurček, a veter je le zavrtinčil suho listje, posmehljivo zaplesal v zraku, nato pa kot smuk odvihral globoko v gozd.

Tedaj pa je na vejo starega hrasta priletel kos Lojze. Imel je bister pogled in kot ebenovina črno perje. »Čiv-čiv! Jurček, kaj pa ti tako zvedavo gledaš?« »Čakam jesen,« je šepnil goban, »a nihče zares ne ve, kje je, saj mi vsak pove nekaj drugega o njej.« Lojze se je zasmeljal z odprtim kljunom, zatresle so se mu celo peruti. »Jesen čakaš? O, to pa dobro poznam. Ko začnem peti tišje, in ko se zrak ohladi, takrat vem, da je prišel čas, ko nastopi hladno obdobje.« Lojze je v pozdrav glasno začivkal, nato pa odletel med goste veje dreves.

Mrak je že kar pošteno pobožal gozd, ko se je iz krošnje starega hrasta zaslišalo glasno skovikanje sove Berte. Njene oči so sijale v temi, v njenem glasu pa je donela modrost in znanje iz celega gozda. »Huu-huu-huu ... mladi goban, ne išči jeseni s prstom, ampak s srcem.« »S srcem?« je nežno kot odmev ponovil Jurček. Sova se je nasmehnila, nato pa nadaljevala: »Ko boš čutil, da si zrasel, tedaj vedi, da jesen stoji tik ob tebi in lahko jo boš videl. Jesen je čas spremembe,« je še dodala, nato pa razprla krila in čisto po tiho, skoraj neopazno, odletela v temno noč.

Sonce še ni pokukalo izza hriba, rosa še ni umila utrujenih bilk, ko je že izza korenin pridrobencljala miška Mija. V rokah je držala seme, ki je bilo skoraj večje od nje same. »Dobro jutro, Jurček,« je piskajoče pozdravila. Jurček je z zaspanimi očkami tiho odzdravil: »Dobro jutro, Mija.« Takoj za tem pa zvedavo nadaljeval: »Morda veš, kdaj pride jesen?« Miška je ponosno dvignila seme in rekla: »Seveda vem! Ko miške začnemo nabirati hrano za zimo in ko je mah pod nogami moker in hladnejši, takrat vem, da je jesen že čisto, čisto blizu.« Pomežiknila je Jurčku, nato pa s hitrim korakom smuknila v podzemni razpoki.

Še je bilo v gozdu tiho, ko je k Jurčku pristopila lisica Liza. Rosa se je še lesketala na mehkih tleh, listi so si šepetali v jutranjem vetriču. »Dobro jutro, Jurček,« je bila prijazna lisica. Še ves zaspan je Jurček tiho odzdravil: »Pozdravljena, Liza.« »Zakaj pa imaš tako otožen obraz? Se ti je kaj zgodilo? Zakaj nisi dobre volje, kot si po navadi?« je bila zaskrbljena Liza. »Jesen iščem, pa je ne najdem. In tudi nihče od gozdnih prebivalcev ne ve, kje bi lahko bila,« je s solzami v očeh povedal Jurček.

»Mama mi je povedala, da ko bo prišla jesen, bom zrasel v velikega gobana. Močan bom kot moj očka, moj klobuk pa bo velik in kostanjevo rjav. A sedaj sem že skoraj obupal, saj jeseni ni od nikoder,« je z otožnim obrazom še komaj zadrževal solze. »Veš Jurček, ko se mah pod nogami zmoči in listje začne spreminjati barve, ko gozd postane tih in zunaj zadiši po hladnem zraku, takrat vem, da je jesen že skoraj tu.« Liza je pomežiknila malemu gobanu, nato pa odšla po poti naprej.

Potem pa se je iz hrastove veje nežno spustil list Ludvik, ki je v ritmu tihega vetra počasi lebdel proti tlom. Bil je pisan, kot slikarjeva paleta barv – oranžen, rumen, pa malce rjav in temno zelen, vogali lista pa so bili obrobljeni z rdečo. Bil je čudovit in barvit kot sončni zahod. Njegove robove je nežno stisnil veter, da so bili rahlo zaviti kot valčki. In ko je pihal veter, je Ludvik poplesaval po zraku, se obračal, smejal in se svetil v jutranji zarji. Vsak njegov gib je bil edinstven in igriv.

Priletel je ob Jurčka in se mu privil tik ob klobuk. »O, pozdravljen Ludvik,« ga je šepetaje pozdravil Jurček. »Čakaš jesen?« je bil radoveden droben list, ki je ves čas poslušal, kako jurček hrepeni po njenem obisku? »Ja ... si ti morda... jesen?« je s široko odprtimi očmi in skoraj brez daha šepnil Jurček. »Ne, sem le prinašalec njenega pozdrava.« Jurček se je na široko nasmehnil, njegov klobuk pa je zasijal v topli jesenski svetlobi. »Veš, Jurček, ko se listi odločimo spustiti z dreves, je jesen že tu. «Torej si ti jesen, ki sem jo ves čas čakal?« »Ne, jaz sem samo njeno sporočilo. Jesen je bila ves čas v tebi, čakala je le, kdaj jo boš opazil.«

Ludvik je še dolgo časa ostal ob gobanu. Klepetala sta o barvah, o tišini, o rasti, o gozdu in se družila skoraj do pomladi. Ugotovila sta, da ne glede na to, kako se gozd spreminja, vedno ostane topel dom za vse gozdne prebivalce.